

Hipertansiyon toplumsal bir soruna dönüştü

Farkındalık yaratılmadan sorun çözülmez

İSTANBUL - Hipertansiyona karşı toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla geçtiğimiz yıl 9 ilde kapsamlı bir çalışma yürüten ve 40.000 kişiye ulaşan Türk Hipertansiyon ve Böbrek Hastalıkları Derneği gelenekselleştirmeye çalıştığı kampanyasını bu yıl 11-16 Mayıs tarihleri arasında İstanbul, Ankara ve Antalya'da tekrarlayacak. Bu yıl 20.000 kişiye ulaşmayı hedefleyen kampanya, Sağlık Bakanlığı'nın da desteğiyle yürütülecek.

Türk Hipertansiyon ve Böbrek Hastalıkları Derneği'nin hipertansiyonun önemini her platformda anlatmak amacıyla kurulduğunu söyleyen dernek Başkanı Prof. Dr. Şükrü Sindel, toplumsal kampanyalar yanında çok sayıda bilimsel ve mesleki çalışma yürüttüklerini dile getirdi. Yaptıkları çalışmalarda toplum genelinde hipertansiyon farkındalığının çok düşük olduğunu gördüklerini belirten Prof. Dr. Sindel, "Sağlık Bakanlığı verilerine göre Türkiye'de her 4 ölümden birinin hipertansiyondan kaynakladığı düşünülürse bu alanda yürütülecek çalışmaların ne kadar önemli olduğu daha kolay anlaşılacaktır" dedi.

Geçtiğimiz yıl 2-16 Mayıs tarihleri arasında yürüttükleri kampanya çerçevesinde Hipertansiyon tırının toplam 9 ili ziyaret ettiğini dile getiren Prof. Dr. Sindel, "Bu çerçevede 30.000'i aşkın yurttaşımızın kan basınçları ölçüldü ve binlerce ziyaretçiye eğitim broşürü dağıtıldı. Bununla birlikte ulusal ve yerel medyada hipertansiyon anlatıldı. Projenin 2020'ye kadar tüm Türkiye'yi kapsamı planlanıyor. Kampanya kapsamında ayrıca yapılan kan basıncı ölçümleri bilimsel çalışmalar için kayda geçirildi. Bu çalışma süresince kan basıncı ölçülenlerin %40'ının hipertansif olduğu görüldü. Araştırmaya katılanların %12'sinin daha önce hiç kan basıncı ölçtürmediği ve bunların da yaklaşık %30'unun hipertansif olduğu saptandı" diye konuştu.

Hipertansiyon sağlık sistemini felç edebilir

Hipertansiyon sorununun sadece yüksek rakamlarla ifade edilebilecek kadar basit bir sorun olmadığını dile getiren Türk Hipertansiyon ve Böbrek Hastalıkları Derneği Genel Sekreter Doç. Dr. Ülver Derici de, "Hipertansiyon sorunu çözülmeden doğru bir sağlık hizmeti verilemez. Ülkemizde çok önemli bir sorun olan böbrek yetmezliğinin en önemli nedeni de hipertansiyondur.

Yine kalp hastalıkları ve inmenin, ani körlük ve miyokard infarktüsünün başta

gelen nedeni de hipertansiyondur. Bu nedenle hipertansiyon sağlık sistemini temelden ilgilendiren bir sorundur. Sağlık Bakanlığı verilerine göre hipertansiyon kontrol altına alınabildiğinde her yıl 108.000 hastayı infarktüs-

Prof. Dr. Şükrü Sindel

iskemik kalp hastalıklarından ve inmeden korumak mümkün olabilecektir. Hipertansiyon koruyucu hekimlik için temel bir sorundur ve tedavi edilmediğinde sağlık sistemini felç edebilir" dedi.

Hipertansiyonun hekimler

tarafından yeterince önemsenmediğinden yakının Doç. Dr. Derici, "Hangi nedenle olursa olsun hastaneye başvuran herkesin kan basıncının mutlaka ölçülmesi gerekiyor. Bizde hipertansiyon tedavisinde ancak 100 hastadan 8'inin kan basıncı hedef değerlere düşürülebilir. Yani 100 hastanın 92'sinde kan basıncı hedef değerlerin üzerinde seyrediyor. Bu bizi çok korkutması gereken bir durumdur. Tedavisi aslında kolay olan bir sorunu çözerek hastanın bir süre sonra karşımıza inme, böbrek yetmezliği veya kalp kriziyle gelmesine izin veriyoruz. Bu da sorunun her boyutuyla katlanarak karşımıza gelmesine ve bir süre sonra baş edilemez bir tablo oluşmasına neden oluyor. Buradaki temel açmaz sorunun zamanında önemsenmemesi ve çözümlenmesinden kaynaklanmaktadır" diye konuştu.

Kan basıncı ölçümü çift koldan yapılmalıdır

Kan basıncı ölçümünün profesyonelce yapılması ge-

rektiğini söyleyen Doç. Dr. Derici, "İyi bir tansiyon ölçümü iki koldan yapılır. Yapılan ölçümlerde yüksek değer temel alınmalıdır. Kan basıncı ölçülürken kişide risk faktörleri olup olmadığı mutlaka göz önünde bulundurul-

Doç. Dr. Ülver Derici

malıdır. Bu nedenle hekimlerin eğitimi hayati önemde sahip bir konu olarak gündemimizdeki yerini koruyor. Örneğin hastasının kan basıncını ölçmeden baş ağrısına çözüm arayan hekimler var.

Hipertansiyon bütün yaş grupları için önemli bir risk

faktördür. Bazı hasta gruplarında kan basıncı, hastanın dayanabileceği en düşük seviyeye kadar düşürülmeye çalışılmalıdır" dedi.

Türkiye'nin hipertansiyon profili

Türkiye'de hipertansiyonun 25 yıl içinde görülme sıklığının %60 artacağı ve öngörülen artış hızının %80 olacağı düşünülüyor. 2004 verilerine göre hipertansiyonun kontrol altına alınması ile önlenen ölüm sayıları; iskemik kalp hastalıklarında 50.000, serebrovasküler hastalıklarda 40.000, hipertansif kalp hastalıklarında 11.000 olarak hesaplanıyor. Hipertansiyon prevalansı 1964'de %10-14, 1984'de %24-36, 1990'da (TEKHARF Çalışması) %33.7 ve 2003'te (PATENT Çalışması) %31.8 olarak saptandı.

Daha önce hiç kan basıncı ölçülmeyen kişilerin dağılımı yapıldığında hipertansiyon oranları şöyledir:

30 yaş altı:	%11
30-39 yaş arası:	%18
40-49 yaş arası:	%31
50-59 yaş arası:	%45
60-69 yaş arası:	%55
70 yaş üzeri:	%58